

Obywatelski Komitet Inicjatywy Ustawodawczej
popierający projekt ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela
ul. Smulikowskiego 6/8
00-389 Warszawa

Ustawa z dnia ...
o zmianie ustawy Karta Nauczyciela

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 30 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla:

- 1) nauczyciela stażysty - 90%,
- 2) nauczyciela kontraktowego - 100%,
- 3) nauczyciela mianowanego - 125%,
- 4) nauczyciela dyplomowanego - 155%

- przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale poprzedzającego roku budżetowego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39).”

2) art. 30 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia:

1) corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego;

2) sposób obliczania wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową i minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 4a;

3) wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego;

4) sposób ustalania wysokości wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy;

- uwzględniając, że kwota wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym stanowi co najmniej 100% przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale poprzedzającego roku budżetowego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 z późn.zm.), a na pozostałych poziomach wykształcenia i awansu zawodowego kwotę proporcjonalnie niższą, z tym, że wynagrodzenie dla nauczyciela stażysty z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym stanowić ma co najmniej 73% wyżej określonego wynagrodzenia

*zasadniczego nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym,
- a także uwzględniając stopnie awansu zawodowego, poziom wykształcenia nauczycieli i wymiar zajęć obowiązkowych, stanowiska kierownicze w szkole i sprawowane funkcje, stopień zaangażowania nauczycieli w pracę oraz zapewniając, że wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym od pracy uwzględnia osobistą stawkę zaszeregowania nauczyciela i dodatek za warunki pracy.”*

Uzasadnienie

I. Stan faktyczny, potrzeba i cel wydania ustawy

System wynagrodzeń nauczycielskich w obecnym kształcie opiera się z jednej strony o instytucję średniego wynagrodzenia, z drugiej strony wynagrodzenia zasadniczego, określanych centralnie w sposób normatywny.

Stawki wynagrodzenia średniego stanowią wskazany w ustawie Karta Nauczyciela właściwy procent dla każdego ze stopni awansu zawodowego w odniesieniu do kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej (art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 z późn.zm. – dalej KN).

Z kolei stawki wynagrodzenia zasadniczego określane są corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wydawanym przez siebie rozporządzeniu, na podstawie delegacji zawartej w treści pragmatyki nauczycielskiej (art. 30 ust. 6 KN).

Zdaniem Wnioskodawcy system wynagrodzeń nauczycielskich w obecnym kształcie ma charakter skrajnie arbitralny, jest nietransparentny i niezobiektywizowany.

System ten opiera się na kwotach średniego wynagrodzenia ustalonych na podstawie kwoty bazowej, określonej przez parlament w ustawie budżetowej, jak również stawkach wynagrodzenia zasadniczego ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W obowiązującym systemie prawa finansowego, jak również szeroko rozumianego prawa oświatowego, w tym na gruncie pragmatyki nauczycielskiej, nie występuje mechanizm transparentnego ustalania kwoty bazowej dla nauczycieli w ustawie budżetowej, a także stawek wynagrodzenia zasadniczego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W obu przypadkach, tj. w treści uzasadnienia ustawy budżetowej oraz w treści uzasadnienia rozporządzenia płacowego nauczycieli, nie wskazuje się argumentów na rzecz przyjęcia kwoty bazowej w określonej wysokości, ani nie wskazuje się argumentów na rzecz przyjęcia określonych stawek wynagrodzenia zasadniczego.

Bez wątplenia więc aktualnie obowiązujący system wynagrodzeń nauczycielskich ma charakter arbitralny i nietransparentny.

Tak kwota bazowa, jak również stawki wynagrodzenia zasadniczego nie mają powiązania ze zobiektywizowanymi kryteriami - tak normatywnymi, jak i faktycznymi (np. aktualnymi wskaźnikami gospodarczymi czy ekonomicznymi).

Zatem można uznać, że system wynagrodzeń nauczycielskich w obecnym kształcie ma również charakter niezobiektywizowany.

Podstawowym założeniem niniejszej nowelizacji jest więc potrzeba zobiektywizowania konstrukcji systemu wynagradzania nauczycieli. W tym celu należy powiązać sposób ustalania kwot wynagrodzenia nauczycieli ze stawkami przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - co wprowadzi aspekt adekwatności wysokości zarobków nauczycieli do aktualnego stanu gospodarki narodowej.

II. Przedmiot nowelizacji

1. Założenia ogólne

Przedmiotem nowelizacji jest zmiana sposobu obliczania stawek średniego wynagrodzenia oraz wprowadzenie nowego mechanizmu corocznej aktualizacji wysokości wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli.

Zmiana polega na zastąpieniu dotychczasowego arbitralnego i nietransparentnego mechanizmu określania kwoty bazowej (a tym samym kwot średniego wynagrodzenia) przez parlament i stawek wynagrodzenia zasadniczego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, konstrukcją wynagrodzeń nauczycielskich ustalonych w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Cechą szczególną niniejszej nowelizacji jest utrzymanie instrumentu w postaci średniego wynagrodzenia, ale z jednoczesną zmianą sposobu jej ustalania.

Zdaniem wnioskodawcy konstrukcja średniego wynagrodzenia stanowi element stabilizujący i ujednolicający wysokości wynagrodzeń nauczycielskich w skali całego kraju.

Jednocześnie oznacza to utrzymanie obowiązku organów prowadzących szkoły do corocznego przeprowadzenia analiz osiągania średnich kwot średniego wynagrodzenia, a w przypadku ich nieosiągnięcia, obowiązku wypłaty dodatku uzupełniającego.

Takie rozwiązanie zabezpieczy prawo nauczycieli do wynagrodzenia adekwatnego do ustalonych normatywnie stawek średniego wynagrodzenia.

Zdaniem Wnioskodawcy dokonanie wyłącznie zmiany sposobu ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego bez jednoczesnej zmiany w sposobie ustalania wynagrodzenia średniego byłoby rozwiązaniem systemowo nieprawidłowym, a wręcz pozornym z punktu widzenia realizacji celu w postaci zabezpieczenia stałego wzrostu wynagrodzeń nauczycielskich.

Zmiana sposobu ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego bez jednoczesnej zmiany w sposobie ustalania wynagrodzenia średniego spowodowałaby bowiem taki skutek, że podwyżka wynagrodzenia zasadniczego odbywałaby się kosztem wysokości innych składników wynagrodzenia nauczycieli, do których nauczyciel uzyskał prawo.

W konsekwencji podwyżka wynagrodzenia zasadniczego dokonałaby się kosztem wynagrodzenia uzyskiwanego przez nauczycieli z innych składników wynagrodzenia, wskazanych w treści art. 30 ust. 1 pkt 2 -4 KN.

Bez zmiany w sposobie ustalania kwot średniego wynagrodzenia podwyżkę wynagrodzenia zasadniczego nauczyciele w zasadzie sfinansowaliby sami sobie - z własnego wynagrodzenia, ponieważ podwyższone kwoty wynagrodzenia zasadniczego zwiększałyby automatycznie udział tego wynagrodzenia w kwocie średniego wynagrodzenia, a tym samym organy prowadzące miałyby możliwość zaoszczędzenia środków finansowych przeznaczonych na pozostałe składniki wynagrodzenia, których ustalenie wysokości pozostaje po stronie samorządu terytorialnego.

2. Zmiana sposobu obliczania stawek średniego wynagrodzenia

Zmiana sposobu obliczania stawek średniego wynagrodzenia polega na zastąpieniu kwoty bazowej określonej corocznie dla nauczycieli w ustawie budżetowej przez parlament, kwotą przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego.

Kwota przeciętnego wynagrodzenia ogłaszana jest corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w związku z obowiązkiem określonym w treści art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2020 r. poz. 53 z późn.zm.) – dalej u.e.r.f.u.s.

Kwoty średniego wynagrodzenia na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, określone w treści art. 30 ust. 3 KN, stanowiąc będą określony procent kwoty przeciętnego wynagrodzenia ustalonego w III kwartale poprzedzającego roku budżetowego.

Proponuje się następującą konstrukcję średniego wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego:

- nauczyciel stażysta – **90%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego,
- nauczyciel kontraktowy – **100%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego,
- nauczyciel mianowany – **125%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego,
- nauczyciel dyplomowany – **155%** przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego.

3. Ustalenie kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale poprzedzającego roku budżetowego - jako podstawy ustalenia wysokości wynagrodzeń nauczycielskich

Założeniem projektu jest powiązanie wynagrodzeń nauczycielskich z kwotą przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w III kwartale poprzedzającego roku budżetowego.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza co kwartał kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i raz odnośnie kwoty rocznej.

Konieczność przyjęcia kwoty obowiązującej w III kwartale poprzedzającego roku budżetowego związana jest z harmonogramem prac nad projektem budżetu państwa oraz datami publikacji przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego kwot przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za poszczególne kwartały roku, jak również daty ogłaszania kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za cały poprzedni rok.

Kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za IV kwartał, jak również za cały rok, publikowane są przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dopiero w lutym kolejnego roku kalendarzowego, a więc już po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa na dany rok.

Stąd też istnieje potrzeba zsynchronizowania prac nad projektem budżetu państwa w zakresie wydatków na oświatę i wychowanie z kwotą bazową, na podstawie której ustalane będą wydatki w zakresie wynagrodzeń nauczycielskich.

Najbardziej aktualną kwotą przeciętnego wynagrodzenia w momencie procedowania nad projektem budżetu państwa na kolejny rok jest właśnie kwota przeciętnego wynagrodzenia publikowana w listopadzie za III kwartał danego roku budżetowego.

4. Zmiana sposobu ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego

Modyfikacja sposobu ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego polega na zmianie normatywnej art. 30 ust. 5 KN w zakresie delegacji określonej dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia płacowego.

Istotą zmiany jest wprowadzenie nowego mechanizmu corocznej aktualizacji wysokości wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli poprzez określenie maksymalnej i minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego na najwyższym poziomie wykształcenia nauczyciela:

- dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym w wysokości co najmniej 100% przeciętnego wynagrodzenia ustalanego w III kwartale roku poprzedzającego, na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.,
- dla nauczyciela stażysty z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym w wysokości co najmniej 73% przeciętnego wynagrodzenia ustalanego w III kwartale roku poprzedzającego, na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Na pozostałych poziomach wykształcenia i awansu zawodowego kwoty wynagrodzenia zasadniczego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustali w wysokości proporcjonalnej.

5. Planowany wzrost stawek średniego wynagrodzenia

W celu zobiektywizowania konstrukcji systemu wynagradzania nauczycieli proponuje się, aby kwoty średniego wynagrodzenia stanowiły określony procent przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ogłaszanego corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w związku z realizacją obowiązku określonego w art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Hipotetyczna symulacja wzrostu stawek średniego wynagrodzenia na rok 2020 ustalonych w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w III kwartale poprzedzającego roku budżetowego, tj. od kwoty 4931,59 zł¹, w odniesieniu do stawek średniego wynagrodzenia określonych w art. 30 ust. 3 KN od kwoty bazowej w wysokości 3337,55 zł²:

- nauczyciel stażysta – 4438,43 zł
 - 90% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r.
 - wzrost 24,81% w odniesieniu do 3337,55 zł – tj. stawki średniego wynagrodzenia od 1 stycznia 2020 r.
- nauczyciel kontraktowy – 4931,59 zł
 - 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r.
 - wzrost 24,88% w odniesieniu do 3704,7 zł – tj. stawki średniego wynagrodzenia od 1 stycznia 2020 r.
- nauczyciel mianowany – 6164,49 zł
 - 125% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r.
 - wzrost 22,04% w odniesieniu do 4806,07 zł – tj. stawki średniego wynagrodzenia od 1 stycznia 2020 r.
- nauczyciel dyplomowany – 7643,97 zł
 - 155% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r.
 - wzrost 19,67% w odniesieniu do 6141,09 zł – tj. stawki średniego wynagrodzenia od 1 stycznia 2020 r.

6. Planowany wzrost stawek wynagrodzenia zasadniczego

Jak już wspomniano zmiana mechanizmu corocznej aktualizacji stawek wynagrodzenia zasadniczego polega na odejściu od arbitralnego określania wysokości tychże stawek przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na rzecz powiązania stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego i stażysty, na najwyższym poziomie wykształcenia w tabeli płac, ze stawką przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego.

W celu zobiektywizowania konstrukcji systemu wynagradzania nauczycieli proponuje się, aby określone stawki wynagrodzenia zasadniczego stanowiły określony procent przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ogłaszanego corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w związku z realizacją obowiązku określonego w art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

¹ Komunikat Prezesa GUS z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale 2019 r. (M.P.2019.1072)

² Art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na 2020 r.

Kwota wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym stanowić ma co najmniej 100% przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Z kolei kwota wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela stażysty z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym stanowić ma co najmniej 73% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym, a więc przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania według założeń niniejszego projektu określałby corocznie w drodze rozporządzenia stawki wynagrodzenia zasadniczego dla pozostałych stopni awansu zawodowego i poziomu wykształcenia - oczywiście za wyjątkiem stawki dla nauczyciela stażysty i dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym, których stawka wynagrodzenia zasadniczego byłaby regulowana ustawowo.

Wprowadzenie takiego rozwiązania zobiektywizuje mechanizm podwyższania kwot wynagrodzenia zasadniczego, wiążąc wysokość wynagrodzeń nauczycielskich ze przeciętną wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a tym samym z aktualnym stanem gospodarki narodowej oraz sytuacją gospodarczą kraju.

Symulacja wzrostu stawek wynagrodzenia zasadniczego w 2020 r.

Wprawdzie ustalenie proporcji poszczególnych stawek wynagrodzenia zasadniczego pozostanie nadal kompetencją ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (z zastrzeżeniem ww. wyjątku dotyczącego stopnia nauczyciela dyplomowanego i stażysty), ale na podstawie proporcji występujących między poszczególnymi stawkami wynagrodzenia w obecnie obowiązującej tabeli rozporządzenia płacowego, można zaprojektować wzrost tychże stawek w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Ustalenie udziału procentowego w stawkach wynagrodzenia zasadniczego następuje przy założeniu, że:

- stawka dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra z przygotowaniem pedagogicznym stanowi co najmniej 100% przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego,
- stawka nauczyciela stażysty stanowi co najmniej 73% przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s.

Procentowa proporcja występująca między poszczególnymi stawkami wynagrodzenia zasadniczego na wszystkich stopniach awansu zawodowego i poziomu wykształcenia według tabeli płac obowiązującej w 2020 r.:

Poziom wykształcenia		Stopnie awansu zawodowego nauczyciela			
		nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
1	Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	72,88% 73% według projektu obywatelskiego	74,98%	85,14%	100%
2	Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	64,60%	65,73%	74,19%	87,08%
3	Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie	64,18%	64,60%	65,12%	76,11%

W celu ustalenia hipotetycznej symulacji wzrostu stawek wynagrodzenia zasadniczego w 2020 r., ustalone powyżej wskaźniki proporcji procentowej na wszystkich stopniach awansu zawodowego i poziomie wykształcenia (z zastrzeżeniem nauczyciela stażysty w najwyższym poziomie wykształcenia - 73%) zastosowano w poniższej tabeli przy założeniu, że kwota 4931,59 zł stanowi 100%, a stawka nauczyciela stażysty stanowi co najmniej 73% przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale roku poprzedzającego - w odniesieniu do stawek wynagrodzenia zasadniczego obowiązujących na dzień 1 stycznia 2020 r., określonych w rozporządzeniu płacowym nauczycieli.

Poziom wykształcenia		Stopnie awansu zawodowego nauczyciela			
		nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
1	Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	3599,63 zł 2782 zł wzrost: 817,63 zł 22,72 %	3697,70 zł 2862 zł wzrost: 835,7zł 22,6%	4198,75 zł 3250 zł wzrost: 948,75 zł 20,6%	4931,59 zł 3817 zł wzrost: 1114,59 zł 20,6%
2	Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	3185,80 zł 2617 zł wzrost: 568,80 zł 17,85%	3241,53 zł 2663 zł wzrost: 578,53 zł 17,85%	3658,75 zł 2832 zł wzrost: 826,75 zł 20,6%	4294,43 zł 3324 zł wzrost: 970,43 zł 20,6%
3	Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania	3165,09 zł 2600 zł	3185,80 zł 2617zł	3211,45 zł 2638 zł	3753,43 zł 2905 zł

pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie	wzrost: 565,09 zł 17,86%	wzrost: 568,80 zł 17,85%	wzrost: 573,45 zł 17,86%	wzrost: 848,43 zł 20,6%
---	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	-------------------------------

III. Zmiany normatywne

Nowelizacja dokonuje modyfikacji zakresu normatywnego art. 30 ust. 3 KN określającego sposób obliczenia kwot średniego wynagrodzenia, oraz art. 30 ust. 5 KN zawierającego delegację dla ministra do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia płacowego.

Pierwsza zmiana normatywna dotyczy art. 30 ust. 3 KN. Na tej podstawie średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi określony procent przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego, ustalanego na podstawie art. 20 pkt 2 u.e.r.f.u.s., odpowiednio dla:

- nauczyciela stażysty - 90%,
- nauczyciela kontraktowego - 100%,
- nauczyciela mianowanego - 125%,
- nauczyciela dyplomowanego - 155%.

Druga zmiana normatywna dotyczyć będzie art. 30 ust. 5 KN, który stanowi podstawę normatywną do wydania rozporządzenia płacowego nauczycieli.

Na tej podstawie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w ramach wydawanego corocznie rozporządzenia będzie określał stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli uwzględniając określone zastrzeżenia wskazane w treści art. 30 ust. 5 KN, tj. że:

- stawka wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym wynosi co najmniej 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale roku poprzedzającego,
- stawka wynagrodzenia zasadniczego dla nauczyciela stażysty z tytułem magistra i przygotowaniem pedagogicznym wynosi co najmniej 73% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ustalanego w III kwartale roku poprzedzającego,
- stawki wynagrodzenia zasadniczego na pozostałych poziomach wykształcenia i awansu zawodowego stanowią kwoty proporcjonalnie niższe.

IV. Skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Przewidywane skutki nowelizacji dotyczą wprowadzenia transparentnego i zobiektywizowanego mechanizmu określania wysokości wynagrodzeń nauczycielskich, adekwatnego do aktualnych wskaźników ekonomicznych w gospodarce narodowej.

Zaproponowany mechanizm określania wysokości wynagrodzeń nauczycielskich zostaje powiązany ze stanem gospodarki narodowej. Poprawa stanu gospodarki narodowej i związany z tym fakt wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej będzie się przekładał bezpośrednio na wysokość wynagrodzeń nauczycielskich.

Wprowadzenie zaproponowanego w niniejszej nowelizacji mechanizmu ustalania wynagrodzeń nauczycielskich wprowadzi obiektywny wskaźnik, uniezależniony od woli politycznej parlamentu i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Wprowadzenie zobiektywizowanego mechanizmu normatywnego kształtowania wynagrodzeń nauczycielskich zdecydowanie „odpolityczni” kwestię podwyżek wynagrodzeń nauczycielskich, zabezpieczając ją przed wykorzystywaniem tej kwestii w bieżącej grze politycznej czy wyborczej.

W sytuacji występowania ustabilizowanego wzrostu gospodarczego, jaki obecnie występuje w Polsce, wprowadzenie mechanizmu ustalania wynagrodzeń nauczycielskich w oparciu o kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, podniesie status zarobkowy nauczycieli do poziomu krajowego – przynajmniej w odniesieniu do najwyższej stawki wynagrodzenia zasadniczego, a w przypadku średniego wynagrodzenia w odniesieniu do stawki nauczyciela kontraktowego.

Jednocześnie wprowadzenie zaproponowanego instrumentu prawnego zabezpieczy mechanizm wzrostu wynagrodzeń nauczycielskich, co bez wątpienia wpłynie korzystnie na poczucie stabilności zawodu nauczyciela i jego atrakcyjność. Tym samym spowoduje zahamowanie negatywnego trendu polegającego na odpływie z zawodu nauczyciela osób najbardziej kreatywnych i wartościowych.

V. Źródła finansowania

Sposób finansowania zadań objętych nowelizacją nie ulegnie zmianie w odniesieniu do stanu prawnego obowiązującego obecnie.

Wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach samorządowych, będą finansowane z budżetu państwa w formie części oświatowej subwencji ogólnej oraz z budżetów samorządów terytorialnych z ich dochodów.

VI. Prognozowane skutki finansowe

Koszt wynagrodzeń nauczycieli objętych pragmatyką nauczycielską

Zaproponowane stawki średniego wynagrodzenia liczone od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r.:

- nauczyciel stażysta – 4438,43 zł (90%),
- nauczyciel kontraktowy – 4931,59 zł (100%),
- nauczyciel mianowany – 6164,49 zł (125%),
- nauczyciel dyplomowany – 7643,97 zł (155%).

Stan zatrudnienia 30 września 2019 r. według danych MEN³:

- nauczyciele stażyści – 38.036 x 4438,43 zł = 168.820.123,48 zł,
- nauczyciele kontraktowi – 82.280 x 4931,59 zł = 405.771.225,2 zł,

³ Dotyczy nauczycieli objętych systemem wynagradzania określonym w Karcie Nauczyciela

- nauczyciele mianowani – $118.253 \times 6164,49 \text{ zł} = 728.969.435,97 \text{ zł}$,
- nauczyciele dyplomowani – $362.398 \times 7643,97 \text{ zł} = 2.770.159.440,06 \text{ zł}$.

Łącznie:

- 600.967 etatów
- 4.073.720.224,71 zł wynagrodzeń osobowych w stosunku miesięcznym
- $4.073.720.224,71 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy} = 48.884.642.696,52 \text{ zł}$

Tak więc łączny roczny koszt średnich wynagrodzeń nauczycielskich w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowych, objętych systemem wynagradzania określonym w pragmatyce nauczycielskiej, w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia ustalanego w III kwartale roku poprzedzającego, tj. w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2019 r., wynosi około 48.884.642.696,52 zł.

Oczywiście koszt ten będzie ulegał zmianie wraz ze zmianą kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

V. Zgodność projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.